

DESEŇÁČEK

ZPRAVODAJ OBCE DESNÉ

ČÍSLO 67 • ROČNÍK 17 • 3/2018

Události před 100 lety – rok 1918

Při první světové válce byl 16. dubna 1918 za starosty Josefa Doseděla č. 13 zrekvírován pro válečné účely zvonek na snímku. Nový zvonek byl pořízen v roce 1923.

29. října 1918 bylo před školou na Desné veřejné shromáždění, kde starosta obce Josef Doseděl č.p. 13 oznámil vznik samostatné Československé republiky.

Již není pamětníků, proto nám musí posloužit písemné záznamy našich kronikářů. Začátek roku 1918 pokračoval v naší vesnici rekvizicemi obilí a brambor. Byly však čím dál ostřejší, komisionáři byli neúprosní, zvláště někteří. Stalo se, že když hospodář náhodou nemohl najít klíče od sýpky, tak dveře otevřeli za pomoci sekery. Dodávky byly nesmyslně vysoké a vzbuzovaly velkou nevoli, zvláště v malých hospodářstvích. Šrotovníky byly všechny zapečetěny a hned určena nová dodávka dobytka. Seno a sláma se musela též dodávat a kdo si alespoň část neukryl, neměl čím krmit. Úřady nařizovaly, aby se krmilo listím ze stromů, mechem. Prasata lesními plody, kořeny a kaštiny, koně nasekanými větvemi ze stromů. Toto vše důsledkem války.

19. dubna přišli dva vojáci s rekvizicí a sejmuli zvonek v kapličky, vystaven byl u školy a druhý den odvezen pro válečné účely. V červenci se prováděl soupis ploch osevu, na jehož základě po odhadu sklizně byla téměř veškerá úroda zabavena. Tak lidé nevycházeli z překvapení a zdálo se, že pokud se lidé nevytlučou, tak tomu zbesilému válčení konec nebude. Vojáci trpěli nedostatkem jak

oděvů, tak i stravy. Přibývalo zběhů, kteří se museli ve dne skrývat a vycházeli jenom v noci, aby se nevyzradili.

Přišel 28. říjen 1918, den, kdy byl vyhlášen vznik československého státu. Již následujícího dne, tj. 29. října, svolal starosta obce Josef Doseděl č. p. 13 veřejné shromáždění lidu před budovou školy, kde oznámil vznik československého státu, což bylo přijato s nadšením a radostí. Schůze zakončena státní hymnou a písní „Hej Slované“, což zazpívali školní děti i dospělí.

Přicházeli vojáci houfně domů z bojišť i ze zajetí. Jak radostné bylo shledání po tolika letech. O to bolestivější to bylo v rodinách, kde se jim někdo nevrátil. Do Desné se nevrátilo 22 mužů, jak je uvedeno na pomníku padlých, který byl odhalen 22. května 1922.

Za konec války se pokládá den 11. listopadu 1918, kdy zavládlo na všech frontách příměří. Válka překreslila mapy Evropy a vznikly nové státy. Odhady válečných ztrát – 140 000 Čechů v rakousko-uherské armádě a dalších 5 500, kteří zemřeli v řadách legionářů v Rusku, Francii a Itálii. I v Desné na pomníku padlých jsou uvedeni dva legionáři.

Oldřich Kladivo

Novinky z naší školičky

V pondělí 3. září 2018 začal nový školní rok 2018/2019. Toho dne se otevřela brána i naší školky. Privítali jsme známé tváře i nové dětičky, které se ustrašeně blížily s maminkou a tatínkem po chodníku ke dveřím školky...

Naše školka byla otevřena i během prázdnin - dva týdny v červenci, dva týdny v srpnu. Vždy máme radost, když o prázdninách chodí dost dětí, letos jich bývalo 15 - 20. Snažíme se tak alespoň částečně vyjít vstříc pracujícím rodičům.

V novém školním roce máme opět plnou kapacitu, přihlášeno je tedy 35 dětí. Do ZŠ odešlo 8 dětí, 8 bylo nově přijato, 1 dítě nebylo přijato z kapacitních důvodů. Bude

chodit do MŠ v Dolním Újezdě a příští rok přestoupí k nám.

Letos máme 18 dětí z Desné, 16 z Poříčí a 1 z H. Újezda. Děti jsou rozděleny dle věku do dvou tříd - „Kořata“ - 15 dětí a „Mysičky“ - 20 dětí. V tomto školním roce začínáme pracovat podle nového „Školního vzdělávacího programu“ s názvem:

„Rok s kocourem Matyášem“.

Jeho motto zní:

**„Já jsem kotě, ty jsi dítě, jen chvíli jsme na světě.
Na cestu se vydejme, kamarády hledejme...
Je dobré mít přátele, s nimi je nám vesele...“**

Nový školní vzdělávací program je vypracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání na období třech školních let. K nahlédnutí je v šatně MŠ. Veškeré informace, aktuality a fotografie jsou k dispozici na našich internetových stránkách: www.skolka.obecdesna.cz.

Blížící se podzimní dny nám nabízejí řadu aktivit, na které se moc těšíme a které nám zpříjemní pobyt ve školce...je to např. drakiáda, divadlo ve Smetanově domě v Litomyšli, vystoupení pana Kubáta s hudebním programem pro děti, divadýlka v MŠ, narozeninová oslava a další...

***Ať si i Vy užijete krásný barevný podzim!!!
Hodně radosti a úsměvů
přejí děti a zaměstnanci MŠ Desná***

Fotografie dětí, které v letošním roce nastoupily do základní školy.

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 18. 6. 2018

Zastupitelstvo obce Desná mimo jiné projednalo a schválilo:

- závěrečný účet obce Desná za rok 2017 včetně zprávy o přezkoumání hospodaření obce Desná za rok 2017
- účetní závěrku obce Desná za rok 2017
- účetní závěrku Mateřské školy Desná za rok 2017
- smlouvu o poskytnutí dotace z POV na podporu místní prodejny
- smlouvu o poskytnutí dotace z programu Podpora pořízení územních plánů
- rozpočtové opatření č. 1/2018
- založení nového svazku obcí s názvem Komunální služby Hlinecko, svazek obcí, a členství obce v něm
- smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí (zakladatelskou listinu) a stanovy nově zakládaného svazku obcí Komunální služby Hlinecko, dle předložených návrhů
- smlouvu o poskytnutí dotace na rok 2018 č. 4/2018 s Mikroregionem Litomyšlsko – Desinka na financování akce „Úpravy veřejných prostranství v regionu Desinka“
- smlouvu na vypracování studie Desná – likvidace odpadních vod s firmou PROJEKTY VODAM

Jubileá

V tomto čtvrtletí oslavili:

Eva Chadimová	50 let
Alena Lipavská	55 let
Anna Šimková	55 let
Jiří Nádvořík	55 let
Vladimír Boháč	55 let
Karel Žďára	60 let
Josef Sigl	65 let
Ludmila Holcová	65 let
Zdeněk Dvořák	85 let
Ladislav Nádvořík	86 let
Ludmila Rosypalová	86 let
Miloslav Capoušek	89 let

*Všem oslavencům
přejeme do dalších let
mnoho zdraví a dobrou
životní pohodu.*

Jubileum Karla Žďáry

V pátek 28. 9. slaví své 60. narozeniny Karel Žďára. Karel Žďára byl dlouholetým hráčem a především trenérem žáků a dorostenců TJ Horní Újezd. Za svoji téměř tři desítky let trvající trenérskou kariéru mu pod rukama prošly desítky fotbalistů. Za vše, co především pro mládež v našem okolí udělal, mu patří velké poděkování. Jménem Tělovýchovné jednoty Horní Újezd přejeme mnoho zdraví a spokojenosti do dalších let.

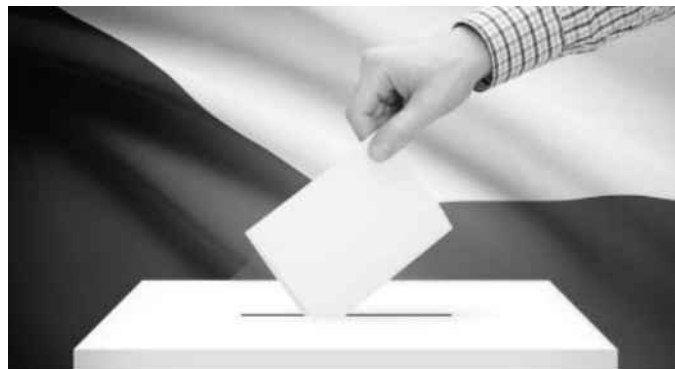
*Za výkonný výbor TJ Horní Újezd
Mgr. Zdeněk Beneš*

Vysoké napětí na hřišti

Ještě jednou se vracím k výměně vodičů VN, pro někoho jsou to vyhozené peníze. Ale posuďte sami, zaplatili jsme zálohu společnosti ČEZ 516 tisíc s předpokladem doplatku 300 tisíc podle původního rozpočtu. Po různých jednáních a změně technologie došlo ke vrácení části zálohy, a tak konečná faktura je na 450 tisíc. Ještě dodávám, že nám ČEZ poskytne 300 tisíc z programu pro rozvoj regionů. Může si i tak někdo myslet, že to jsou vyhozené peníze?

Volby 2018

Oznámení o době a místě konání voleb do Zastupitelstev obcí 2018 a pro volby do Senátu Parlamentu ČR

Volby do Zastupitelstva obce Desná a volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR se uskuteční souběžně

**v pátek 5. října 2018
v době od 14.00 do 22.00 hodin**

**v sobotu 6. října 2018
od 8.00 do 14.00 hodin**

**(případně II. kolo voleb do 1/3 Senátu PČR
se uskuteční ve dnech 12. a 13. října 2018).**

Místem konání voleb je volební místnost v zasedací místnosti Obecního úřadu v Desné.

Voličům bude umožněno hlasování poté, co prokáží svoji totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáží voliči platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky, jde-li o cizince, průkazem o povolení pobytu.

Volič, který se ze závažných, zejména zdravotních důvodů nemůže dostavit do volební místnosti, může požádat o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost. V takovém případě navštíví voliče volební komise s přenosnou volební schránkou.

Hlasovací lístky budou voličům dodány nejpozději 3 dny předem dnem konání voleb, tj. **do úterý 2. října 2018** (v případě druhého kola voleb do Senátu PČR obdrží volič volební lístky přímo ve volební místnosti). Ve dnech voleb může volič obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

Vážení spoluobčané

Jsme na konci osmiletého cyklu práce dvou zastupitelstev. Myslím, že je na místě oponovat jednomu názoru, že se nic neudělalo. Přinášíme proto výtah některých akcí, které byly postupně realizovány. Není to nic než připomenutí.

2011	Žlaby odvod vody OÚ	9 850,-
2011	Odvod dešťové vody (kanál) OÚ, kaple	31 188,-
2012	Oprava půdních prostor OÚ	108 962,-
2012	Oprava hasičské zbrojnice	140 986,-
2012	Obnova veřejných prostranství, prvky pro děti	103 933,-
2012	Zateplení soklu MŠ	31 914,-
2013	Oprava kaple + odvlhčení zdiva	162 919,-
2013	Zateplení a ústřední topení č.p. 40 (prodejna)	1 590 423,-
2013	Oprava střechy č.p. 40 (prodejna)	103 989,-
2013	Oprava střechy OÚ č.p. 100	313 574,-
2013	Zateplení domu OÚ č.p. 100	1 337 880,-
2013	Ošetření významných stromů, sadové úpravy	237 639,-
2013	Vybudování opěrné zdi + komunikace	1 291 283,-
2014	Venkovní stůl tenis, houpačky	39 821,-
2014	Oprava izolace – byty MŠ	121 605,-
2014	Zateplení soklu + štítu budovy MŠ	32 105,-
2014	Úprava budovy OÚ č.p. 100	59 290,-
2015	Septik MŠ	20 698,-
2015	Oprava digestoř MŠ	56 062,-
2015	Herní prvky	58 114,-
2016	Oprava kříže a pomníku	179 080,-
2016	Oprava místní komunikace	1 687 350,-
2017	Úprava sociálního zařízení ZD (na hřišti)	152 715,-
2017	Výměna dveří MŠ	86 669,-
2017	Nákup malotraktoru	294 986,-
2018	Přeložka VN na hřišti	456 533,-
2018	Veřejné osvětlení	37 466,-
2018	Prodloužení vodovodního řadu	45 402,-
2018	Obnova místní komunikace	3 784 598,-
2018	Sklad na nářadí	43 782,-
2018	Rekonstrukce kuchyně MŠ	93 545,-
2018	Altán nad dětským hřištěm	
2018	Vodovod hasičské zbrojnice	
2018	Svodidlo u obecního úřadu	

Děkuji všem členům obou zastupitelstev za skvělou spolupráci, která byla bez zbytečných dohadování. Děkuji Vám všem spoluobčanům za podporu pracovní i morální. Povedlo se toho dost, ale ještě je toho hodně před námi. Ještě jednou děkuji ze srdce Vám všem, ale zvlášť Tomu, který nám k naší práci žehnal, Bohu Díky.

Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu

Podzimní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu se uskuteční **ve čtvrtek 11. října 2018** dle tohoto časového rozpisu:

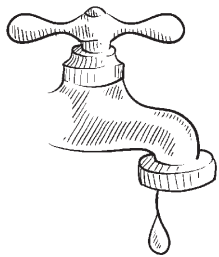
- **stanoviště č. 1**
- za mostem v Cikově 16.00 - 16.10 hodin
- **stanoviště č. 2**
- u kaštanu u Jebouskových 16.10 - 16.20 hodin
- **stanoviště č. 3**
- za mostem u Černého mlýna 16.20 - 16.30 hodin
- **stanoviště č. 4**
- mezi zast. U Zavoralů a Renzovými 16.30 - 16.40 hodin
- **stanoviště č. 5** - u kříže 16.40 - 16.50 hodin
- **stanoviště č. 6** - točna 16.50 - 17.00 hodin

Odpadové hospodářství

Dne 11. 9. 2018 byla v Hlinsku valná hromada sdružení obcí svozu komunálního odpadu TS Hlinsko. Bylo konstatováno, že TS Hlinsko jsou pod cenou konkurence asi 20%. Neustále se zhoršující trh odbytu tříděného odpadu a tlak zvyšování cen, pohonných hmot, techniky a minimální mzdy do budoucna budou problémem a volají po řešení. Technické služby Hlinsko mají zaplněn dvůr plasty, elektronikou, spotřebiči a pneumatikami, které nikdo neodkupuje. Proto musíme být připraveni na ekonomické řešení.

Znovu upozorňujeme na povinnost osobního předávání odpadu na svozovém místě při svozu velkoobjemového a nebezpečného odpadu.

Zprávy o hospodaření s pitnou vodou

Dne 13. 9. 2018 se konalo setkání majitelů vodovodů, kde zodpovědní pracovníci společnosti VHOS představili systém fungování společnosti. Velice zajímavá je internetová prezentace VHOS, kde si najdete prakticky vše potřebné, od kvality vody v naší obci, o samoodětu vodoměru i hlášení poruch. Další přednáška Ing. Plotěného, jednatele ASIO s.r.o., byla o jeho zkušenostech s likvidací odpadních vod ve světě a jak je postupováno u malých sídel a obcí. Byly představeny různé modely čištění odpadních vod. V naší zemi je malých obcí jako je naše velmi mnoho a problém s kanalizacemi, tak jak ho podle PRVK (Program rozvoje a kanalizací Pardubického kraje) a schváleného územního plánu naší obce máme řešit, je finančně neúnosný. Možnosti likvidace odpadních vod musí být řešeny v novém územním plánu obce a změně PRVK na krajském úřadě

Takovéto nařizování kanalizačních systémů ve vyspělých zemích prakticky neexistuje. Spíše jsou realizována taková řešení, které jsou pro obce méně nákladná.

Josef Jebousek

Zásoby podzemní vody na Poličsku

Vážení občané, milí čtenáři,

dovolte mi navázat na výzvu k šetření s pitnou vodou a informovat Vás, že naše město iniciovalo odborné setkání za účasti starostů okolních obcí, techniků firmy VHOS, a.s. a též významných kvalifikovaných odborníků znalých poměrů v našem regionu za účelem ubezpečení, že stále platí dlouhodobé závěry o dostatku podzemní vody v tzv. Vysokomyštské synklinále.

Celé setkání mělo věcný a odborný rámec. Jednoznačně bylo dosaženo shody, že stávající vysychání české krajiny je velmi vážný problém, který na mnoha místech naší země (stovky malých obcí) způsobil vyschnutí místních studní a vrtů a voda se musí do těchto obcí již dovážet. Aktuálně stále hrozí, že se počet míst bez vody bude i nadále stále zvyšovat. Poslední šetření a zjišťování v oblasti vrtů v České republice prokazuje velkou rychlost zaklesávání hladiny podzemních vod.

Opakovaně musím napsat, že mě velice uklidnilo odborné potvrzení skutečnosti, že tzv. již zmíněná Vysokomyštská synklinála patří mezi pouhých 10 % území našeho státu, kde jsou zdroje kvalitní pitné vody stále dostačující. Je to velké štěstí, kterého si musíme s velkou zodpovědností vážít a především chránit, a to i s výhledem pro život dalších generací.

Dalším velmi závažným diskusním tématem bylo velmi rychlé znečišťování vod a to nejen povrchových, ale především podzemních. Rychlost znečištění je nesmírně závažná a znepokojující.

Starosta Poličky Jaroslav Martinů

Poslanec Jaroslav Martinů v poslanecké sněmovně

Velmi rád bych upozornil podle mého názoru na největší současný problém České republiky a tím je sucho. Také si myslím, že si každý z vás už dávno všiml, jak česká krajina vysychá. Malé potoky jsou dávno suché, ve velkých tocích teče 15 až 20% vody, údolní nádrže zapadají. Vranov poprvé po 84 letech po jaru nenatekl. Vírská nádrž je 14 metrů pod stavem a denně ubývá osm centimetrů vody. Myslím si, že rychlost vysychání České republiky je naprosto bezprecedentní. Víím, o čem je řeč, protože nemluvím jenom jako občan, ale i jako celoživotní sportovní rybář a prostě víím, jak moc se naše krajina změnila. Kde bývávaly studánky, kde bažiny, kde bývala mokrá půda, jsou prašná pole. Úbytek vody je naprosto fatální.

Položme si otázku, proč tomu tak je. Odpověď je velice jednoduchá. Za posledních 80 let jsme odvodnili zhruba 1,5 milionu hektarů původně mokrých pozemků. Regulacemi jsme zničili desítky tisíc původně meandrujících toků a udělali jsme z nich hluboká koryta, která vysušují údolní nivy a tím zvětšují to sucho. Utužili jsme půdu zemědělskou technikou, organická hmota je dneska kvůli erozi v rybnících a nádržích.

Jako starosta Poličky jsem byl, je to zhruba pět roků, na konferenci o vodě, kde vystupoval velice fundovaný odborník. Tenkrát vznesl tezi, že jsme za poslední desetiletí zvedli výpar až o 150 % původních hodnot. Od té doby o tom uvažují skoro každý den. Myslím, že ten člověk skutečně věděl, o čem mluví. A pokud je tohle pravda, tak každým rokem ztrácíme z krajiny miliardy kubíků vody, která formou výparů naprší v jiné končině světa.

Pokud se podíváme do zprávy Ministerstva zemědělství za rok 2016, kde se uvádí, že to byl standardně vodnatý rok. Zjistíme, že napršelo 50 miliard kubíků vody a neskutečných 40 miliard, tj. 80 % vody se odpařilo a pouze 10 miliard kubíků odteklomimo území České republiky. Velmi pozorně jsem zprávu četl a snažil jsem se zachytit nějaký údaj, kolik vody se vsáкло do země pro obnovení spodní vody. Nenašel jsem tam ani kubík. V roce 2015 činily srážky pouze 40 miliard, ale bývávaly roky i se 60 miliardami.

Sucho velmi negativně ovlivňuje také život lesa, jehož důležitou funkcí je zadržování vody. V posledních letech se v lesích zvýšilo množství organické hmoty, která potřebuje vodu také. Nárůst organické hmoty, která se v lesích vyskytovala v polovině minulého století, je 150%.

Další oblastí, která je spojená s rostoucí spotřebou vody, je intenzivní zemědělství. Produkce se díky šlechtění neustále zvyšuje a tím se zvyšuje i spotřeba vody.

Za velice zajímavý pokládám 50 let starý výzkum, který se prováděl na pěti místech Evropy – na dvou místech v Německu, na Slovensku a dvakrát v Čechách. Cílem bylo zjistit, kolik vody za rok spotřebují osmdesátileté smrkové porosty. Podle výzkumu spotřebuje smrkový porost za rok 500 až 600 mm vody, což je na mnoha místech celoroční objem srážek. To znamená, že smrkové porosty vlastně vezmou skoro všechnu vodu.

Pocházím z Pardubického kraje, z Poličky, každou chvíli jako starosta jedním s povodím Moravy. Jako katastrofální se mi jeví situace na vírské přehradě, z níž v období sucha denně ubývá osm centimetrů vody.

Přehrada je zároveň plná sinic a přitom je to zásobárna pitné vody pro Brno. Až jednou dojde podzemní voda na Svitavsku, bude kapacita přehrady stačit na zásobování pitnou vodou i pro tuto oblast? Je to alarmující.

Jaroslav Martinů

Kam s použitými pneumatikami?

Odevzdávejte použité pneumatiky na místa zpětného odběru ✓

Seznam sběrných míst najdete na stránkách MŽP www.mzp.cz/cz/odber_pneu a na www.eltma.cz.

Zpětný odběr se provádí:

- ✓ bez vazby na nákup zboží či služeb
- ✓ bez ohledu na značku pneumatik
- ✓ bezplatně

Společnost Eltma zajišťuje svoz a likvidaci použitých pneumatik pro místa zpětného odběru zdarma a dle podmínek zpětného odběru. Odevzdáním v naší síti se vaše pneumatika dostane do správných rukou a je garantována její 100% likvidace.

Více informací na www.eltma.cz.

eltma

Informace o vyhlášení 4. výzvy na kotlíkové dotace v Pardubickém kraji

Pardubický kraj vyhlásil dne 5. 9. 2018 4. výzvu na kotlíkové dotace v Pardubickém kraji

Úplné znění výzvy včetně příloh a pokynů k vyplnění žádosti je dostupné na internetových stránkách www.pardubickykraj.cz/kotlikove-dotace.

Termíny výzvy a předkládání žádostí:

Datum vyhlášení výzvy:

5. září 2018

Datum zahájení příjmu žádostí:

9. října 2018 (pouze elektronicky)

Datum ukončení příjmu žádostí:

10. prosince 2018 ve 12 hod.

V závislosti na objemu přijatých a zaregistrovaných žádostí může být vzhledem k alokaci výzvy lhůta ukončení příjmu žádostí zkrácena. Informace o této skutečnosti bude s dostatečným předstihem oznámena.

Kontaktní osoby:

Ing. Milan Bodeček, tel.: 466 026 643
e-mail: milan.bodecek@pardubickykraj.cz

Ing. Eva Izáková, tel.: 466 026 325
e-mail: eva.izakova@pardubickykraj.cz

Ing. Jana Nováková, tel.: 466 026 489
e-mail: jana.novakova@pardubickykraj.cz

Ing. Ivana Musilová, tel.: 466 026 340
e-mail: ivana.musilova@pardubickykraj.cz

Bc. Helena Kápičková, tel.: 466 026 340
e-mail: helena.kapickova@pardubickykraj.cz

Mgr. Jiří Kyrál, tel.: 466 026 343
e-mail: jiri.kyral@pardubickykraj.cz

Pozvánka na jógu s Verčou

Každý čtvrtek od 27. 9. 2018 od 18 hodin

v posilovně nad Obecním Úřadem v Desné
Cena lekce: 50 Kč

**S sebou: podložku na cvičení, pití, mikinu
a ponožky na relaxaci**

Jste srdečně vítáni.

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

PODZIM 2018

OD POLOVINY ŘÍJNA V PRODEJI OVOCNÉ DŘEVINY A RŮŽE

Široký sortiment okrasných dřevin a trvalek

Thuja 'Smaragd' do živých plotů, sortiment jehličnanů v balu

vlastní produkce nebo od předních českých pěstitelů

dále nabízíme substráty, mulčovací kůru i hnojiva

PO-PÁ od 7:00 do 17:00, SO od 8:00 do 11:30

Strakov 22, 570 01 Litomyšl

tel.:461 639 001

ars-skolkastrakov@centrum.cz

www.ars-vavrin.cz

Informace v médiích někdy neodpovídají skutečnosti

Některé informace a pohled na současné zemědělství není podle mého názoru objektivní (mírně řečeno).

Jak jistě víte, Zemědělské družstvo Dolní Újezd patří mezi velké zemědělské podniky.

Hospodaříme téměř na 9 000 ha zemědělské půdy, chováme necelých 6 000 ks skotu, z toho 2 200 dojnic a zaměstnáváme 320 pracovníků.

Myslím, že není správné uměle rozdělovat zemědělce na malé a velké s tím, že ti malí to dělají správně, a ti velcí by se měli trochu stydět. Rozdělovat je třeba ne na malé a velké, ale na dobré a špatné. Dobrý může být malý i velký a opačně.

Některá média a zemědělství odborníci z Václaváku nám často vytýkají, že se špatně staráme o půdu, že není naše, ale pronajatá. U nás obhospodařujeme zhruba polovinu pozemků vlastních a našich členů a polovinu od vlastníků cizích. Odpovědně prohlašuji, že se staráme pečlivě o obě poloviny. Výsledky rostlinné výroby to potvrzují. V převážně bramborářské oblasti v nadmořské výšce 350 – 550 m máme 5 letý průměr u obilovin 7 t/ha, loni rekordních 7,4 t/ha a u pšenice přes 8 t/ha. Podobně nadprůměrné výnosy máme i ostatních pěstovaných plodin.

Podstata je jinde. Rozhodující je způsob hospodaření. V České republice považuji za předpoklad správného hospodaření na půdě existenci rostlinné a živočišné výroby, především skotu, nebo chcete-li přežvýkavců.

Při našem rozsáhlém chovu skotu praktikujeme 6 až 8 honný osevní postup, z toho 2 roky jetel a 2 x intenzivní hnojení statkovými hnojivy. Z 1 000 ha trvalých travních porostů prakticky všechno využijeme.

Tímto způsobem hospodaření zajišťujeme permanentní zvyšování úrodnosti půdy, udržujeme optimální půdní strukturu, snižujeme erozi, zvyšujeme retenční schopnost půdy a odolnost proti nepříznivým vlivům jako je například sucho.

Chov skotu umožňuje úplně jiné hospodaření, než když skot není. Je možné vyslovit názor, že větší význam než samotná produkce chovu skotu, má právě jeho vliv na zajišťování úrodnosti půd. Mléko, sýry, jogurty dovezeme, ale hospodářská činnost v krajině bez skotu za 10 let promění celé oblasti v málo úrodnou step. Bez živočišné výroby nejde o zemědělské hospodaření, ale o podnikání na půdě. Je jedno, jestli je podnik velký, malý nebo prostřední. Pěstování jen tržních plodin snižuje úrodnost

půdy. A to nemluvím například o zaměstnanosti ve venkovském prostoru, kterou chov skotu, zvláště dojnic výrazně zvyšuje. Dalším důležitým faktorem je míra zatížení životního prostředí a potravinového řetězce. Bez statkových hnojiv je třeba používat až o 50% více průmyslových hnojiv. Plnohodnotné a pestré osevní postupy snižují významně používání chemických prostředků.

Zejména v 90. letech a v I. dekádě po roce 2000 došlo v dotačních kritériích k výrazné preferenci jen rostlinné výroby, živočišná výroba byla doslova trestána. V posledních letech se situace postupně mění. Předpoklad zastropování ale opět podstatně zvýhodňuje rostlinnou výrobu a znevýhodňuje živočišnou. Podniky, které může případné zastropování postihnout, zabezpečují až 90 % produkce živočišné výroby.

Kde není skot, nepěstují se krmné plodiny a místo nich se pěstuje řepka, a to až na 30 %, u nás máme řepky 10 %.

Vyspělé země mají zatížení skotu několikanásobně vyšší, pečlivě si ho hlídají, udržují nebo zvyšují, ale hlavně vytvářejí předpoklady pro jeho zabezpečení. Dalším omylem je, že velké podniky berou velké dotace a proto je zastropování nutné. To je opět příklad neférového přístupu k větším podnikům, to nejsou objektivní informace. Normální je, že 10 x větší podnik by měl mít přibližně 10 x více dotací, není tomu tak. Srovnáme-li poměr objemu dotací k tržbám, objem dotací k obhospodařovaným hektarům, k počtu zaměstnanců nebo objem dotací k výši daňových povinností, vždycky vyjdou velké podniky výrazně znevýhodněné. V našem družstvu daně a odvody jsou přibližně ve stejné výši jako dotace. Objem dotací v poměru k celkovým tržbám představuje 10,5 %. Za rozsáhlou živočišnou výrobu a tedy za vyšší počet zaměstnanců jsme postiženi tím, že na některé dotace nemáme nárok vůbec a u jiných jsme výrazně znevýhodňováni. Kdybychom neměli ŽV, stačila by nám 1/3 pracovníků a jenom na odvodech ušetříme 20 mil. Kč a objem přijatých dotací se nám výrazně zvýší.

Svým příspěvkem jsem chtěl hlavně ukázat na podle mě důležitý aspekt hospodaření, a to je sepětí RV a ŽV, řešící celou řadu problémů. Ty se potom snažíme administrativně usměrňovat opatřeními, často působícím proti zdravému selskému rozumu. Víím, že neříkám nic objevného, ale už naši předkové tyto zásady přísně dodržovali.

Odpovídající rozsah živočišné výroby výrazně pomáhá rostlinné výrobě a rozumnému hospodaření na půdě.

*Ing. Václav Klejch
předseda představenstva
ZD Dolní Újezd*

Jubilejní vycházka k prameni řeky Desná

Již po pětadvacáté jsme se vydali na společnou pěší vycházku v den státního svátku 6. července. Cílem naší cesty byl již podruhé pramen řeky Desné. Ráno jsme odjeli osobními auty do Borové, kde jsme auta ponechali a pak se vydali po silnici ke Svaté Kateřině k prameni řeky. Zde jsme našli z důvodu velkého sucha v letošním roce nepatrný pramínek, voda téměř žádná a okolí zarostlé křovím a rákosím. Prameny Desné jsou v bažinatém pozemku ve výšce 641 m n. m. Hrníček, který jsme zde zanechali pro případné návštěvníky při první vycházce, zde již nebyl. Jelikož jsme s tím počítali, přinesli jsme nový jako důkaz naší návštěvy. Některé informace uvádějí, že řeka pramení v Černých bahnech. Ale to se jedná pravděpodobně o jiný potok. Tato říčka se spojuje poblíž hájovny Kozmín s řekou Desná, pramenící v královeckém polesí u Svaté Kateřiny. I tento soutok jsme již jednou společně navštívili. Jako zajímavost je třeba uvést, že v minulosti část vesnice Svatá Kateřina byla součástí obce Lubná a tím spadala pod správu bývalého okresu Litomyšl. Tím celý tok řeky Desná od pramene až k ústí řeky u Tržku, byl na území litomyšlského okresu. Její délka je kolem 28 km. Je největším přítokem řeky Loučné, která pramení mezi obcemi Karle a Ostrý Kámen. Protéká městy Litomyšl, Vysoké Mýto, Dašice a Sezemice, kde se vlévá do Labe a následně do Severního moře. Délka řeky Loučné je 68 km.

Naše vycházka pokračuje lesní cestou kolem vodojemu poblíž Skalky a dále v šeru bukového lesa přicházíme k vyhlídce Skalka ve výšce 699 m n. m. K tomuto místu se váže mnoho pověstí o loupežném rytíři a jeho osudech v době, kdy zde měl stát hrad a pak za záhadných okolností zmizel. Zde jsme chvíli poseděli s možností krásného rozhledu po krajině. Pak se již vracíme k obci Borová. Zde ve velmi příjemném prostředí v hospůdce na pokraji lesa máme zajištěn oběd a pak ve venkovním prostředí krátké posezení a zhodnocení této pěší vycházky, které se účastnilo 18 přátel turistiky. Tímto je všem třeba poděkovat za účast a zájem a organizátorům za náročnou přípravu.

Oldřich Kladiro

Letní příprava družstev TJ Horní Újezd

Jako první se na hřišti objevil tým mužů. Po sestupu do okresního přeboru mužstvo opustil Jirka Fogl, který hraje za béčko Moravské Třebové. S fotbalem skončil Dominik Kulhavý a ze zdravotních důvodů se dlouhodobě omluvil Patrik Prokop. Do týmu se naopak vrátil Vojta Lněnička z Chocně a přišel František Lněnička z Morašice a Petr Zaal z Babic (střední Čechy). V mužstvu nakonec i nadále pokračuje zkušený František Švec z Poličky. Výsledky v přátelských zápasech byly značně neuspokojivé – na Újezdském poháru jsme skončili předposlední, prohráli jsme s Borovou a Čistou. Ani vstup do soutěže nebyl oslnivý, prohráli jsme v Cerekvici a doma s Březovou. Pak se ale podařilo přivést bod z horké opatovské půdy a vysoké výhry nad Jaroměřicemi a Kamennou Horkou nám zajistily střed tabulky. Zdá se, že se kádr alespoň na chvíli podařilo konsolidovat.

Všechny naše mládežnické týmy působí v souklubí s Morašicemi. Tým starších žáků je velice podobný tomu z loňské sezony. Trenéři opět pracují s velkým počtem hráčů, protože zapojují i kluky z mladších žáků. V silách týmu je určitě vylepšení loňského umístění.

Nově jsme přihlásili mladší žáky. Vzhledem k tomu, že na Svitavsku byl o založení soutěže této věkové kategorie malý zájem, hrajeme poprvé v historii okresní přebor Chrudimská. Soutěž je to velice kvalitní, uvidíme, jak si v ní naši kluci povedou. Po prvních zápasech převládá s předváděnou hrou spokojenost.

Nejvíce se proměnil kádr starší přípravky. Do žáků odešel silný ročník 2007, který se pokusí nahradit mladší hráči. Na výborné výsledky z minulých let se bude navazovat těžko, ale jsme přesvědčeni, že se tým v soutěži neztratí.

Velice dobrý dojem zatím dělá mladší příprava. I přes odchod šesti hráčů do starší přípravky si mužstvo udrželo kvalitu. V týmu máme šikovné talenty, tak se snad podaří navázat na povedené jaro. V mladší přípravce máme téměř stoprocentní zastoupení desenských fotbalistů – jak v hráčském, tak v trenérském obsazení.

Mgr. Zdeněk Beneš

Pozvánka na fotbal na Horní Újezd

Starší příprava:

neděle 7. 10. 9:30 turnaj Horní Újezd

Mladší žáci:

neděle 30. 9. 10:00 Horní Újezd/Morašice – Proseč

Starší žáci:

sobota 22. 9. 10:00 Morašice/Horní Újezd – Městečko Trnávka

sobota 20. 10. 10:00 Morašice/Horní Újezd – Březová

Muži:

neděle 23. 9. 16:00 Horní Újezd – Dlouhá Loučka

neděle 7. 10. 15:30 Horní Újezd – Městečko Trnávka

neděle 21. 10. 15:00 Horní Újezd – Morašice

neděle 4. 11. 13:30 Horní Újezd – Mladějov

Kompletní rozpis zápasů najdete na www.tjhorniujezd.cz.

Neobvyklé zahníždění

V srpnovém čísle časopisu Myslivost byl otištěn příspěvek pana Václava Severy o neobvyklém zahníždění bažantí slípkou v areálu střediska Zemědělského družstva. Několik bažantích kohoutů a slípek se vždy po vypuštění vrací k voliérám a zdržují se zde volně i přes zimu. Je zde zásep pro přikrmování.

Pod oplocenou kolnou mají pracovníci mícháren krmných směsí sklad různých komponentů pro výrobu. Jeden z velkoobjemových vaků se zalíbil bažantí slípce a na jeho vrcholu nanasla 14 vajíček. Slípka na vajíčkách vydržela sedět až do vylíhnutí kuřat. Velkou zásluhu na tom mají pracovníci mícháren, kteří na sedící slípku přišli, vak označili a dali dočasně stranou. Za tento přístup si zaslouží poděkování. Kuřata se vylíhla a netrvalo dlouho a k zásep u voliéry přivedla slípka hejnkou kuřat, snad ukázat.

Čas rychle ubíhá a blíží se měsíc září. Pokud budeme mít trochu štěstí, je možno spatřit toto hejnkou bažantíků v doprovodu kulhající slípkou a přidruženého k nim bažantího kohouta nedaleko od střediska. Po sklizni máku využívají krytu nedalekého porostu krmné řepy. Vidět přirozeně vylíhnuté bažanty volně v přírodě je již velmi vzácné.

Severa Václav a Kladio Oldřich

Vítání prázdnin

V loňském roce přerušil sraz rodáků zavedenou tradici Vítání prázdnin – odpoledne věnované desenským dětem. Letos nic takového nehrozilo, tak děti opět mohly s radostí dorazit na hřiště. Zde je čekalo sportovně zábavné odpoledne. Kromě již známých disciplín jako opičí dráha, chůdy, střelba ze vzduchovky, srážení lahve vodním proudem si pořadatelé připravili i několik novinek. Největší úspěch u dětí měl celkem očekávaně skákací hrad. Před ním se tvořila nejdelší fronta nedočkavých zájemců. V té nebyly pouze menší děti, pro které byl hrad především určen, ale i ty větší. Budiž jim to přáno. Každý rád občas trochu omládne a zaskotačí si jako dřívě. Vždyť právě skončila škola a začínají prázdniny, to je přece další důvod k radosti. Když si děti vyzkoušely všechny disciplíny a pořadatelům došly sladké odměny, nastal čas na večeri. Zapálili jsme oheň a po hřišti se začala šířit vůně opékaných špekáčků. Některé děti pohrdly velkovýrobou, vzaly si do rukou prut a špekáček si opekly samy. Vlastnoručně opečený je přece vždy o mnoho lepší než všechny ostatní.

Jiří Kvapil

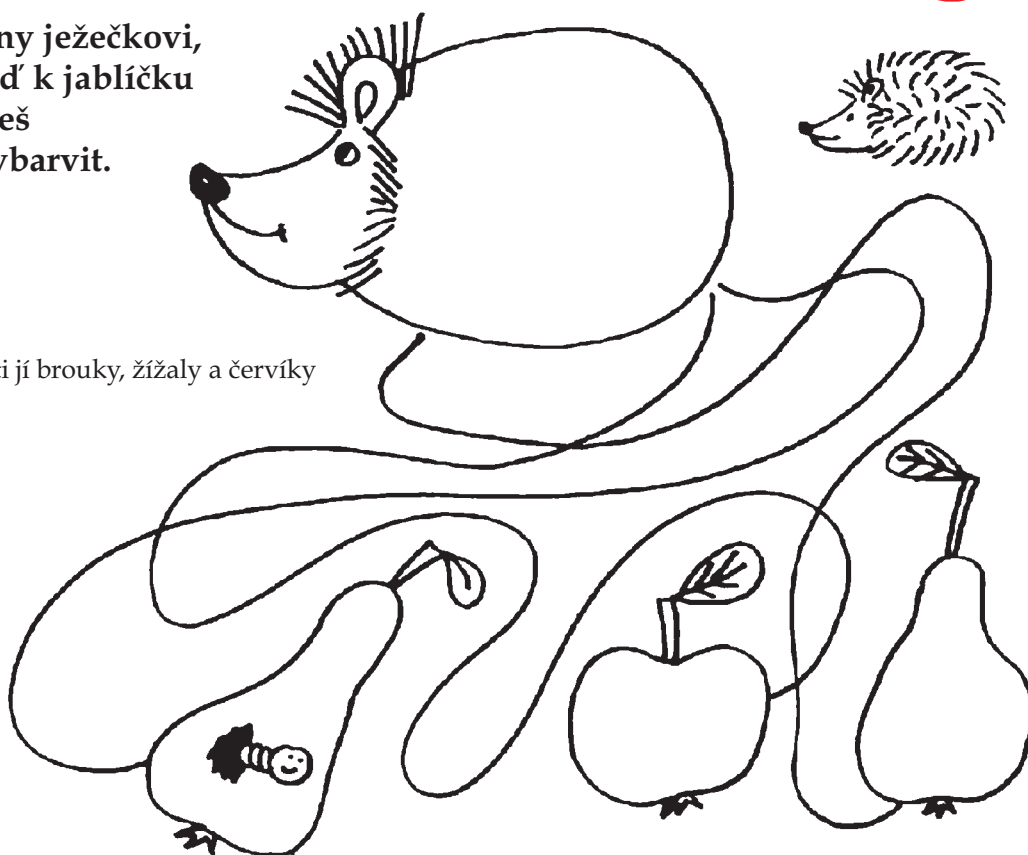

Dokresli bodliny ježečkovi,
potom ho doved' k jablíčku
a na závěr můžeš
celý obrázek vybarvit.

Víš, že:

- ježek ve skutečnosti jí brouky, žížaly a červíky
- prospí celou zimu

Pamětní kniha obce Desné

Soupis obyvatel v Desné a v Mladočově roku 1746.

Zahradníci

1. Jan Bárta, Alžběta manželka, děti Kateřina 14 let, Ana 8, Lidmila 6 Veronika 4 léta = 6.
2. Matěj Kučera, manž. Kateřina, děti Hendrych 10 let, Ana 8, Dorota 6, Jan 4 léta = 6.
3. Martin Kroulík, manž. Kateřina, výměník Jakub Čapek, Veronika manželka děti Jiřík 1 rok = 5.
4. Frant. Novák, manželka Veronika = 2.
5. Martin Šplíchal, manž. Dorota, děti Václav 7 lét, František 5, Jan 1 rok děvečka Maryána = 6.
6. Frant. Veselík, manž. Veronika, děti Jiřík 18 let Anna 10, Veruna 7, Lidmila 4 léta = 6.

Chalupníci

1. Jan Vidourek, manž. Maryána, děti Daniel 12, Hendrych 10 let = 5.
2. Matěj Kroulík, manž. Kateřina, vejměnice Rozina, děti Lidmila 14, Václav 1 rok = 5.
3. Frant. Šplíchal, manž. Anna, děti Maryána 15 let, Hendrych 13 Veronika 10 let = 5.
4. Josef Kalánek, manž. Maryána, děti Lidmila 8 let, Jakub 6 Anna 3 Josef 1 rok = 6.
5. Jiřík Omáčka, manž. Kateřina, děti Matěj 8 let Jakub 6, Ana 3, Václav 2 léta, podruh Frant. Omáčka, manž. Kateřina = 8.
6. Matěj Pacholátko, manž. Magdaléna, děti Josef 6 let Anna 2 léta = 4.

Malý chalupníci a podruzi

1. Jan Březina, manž. Maryána, vejměnice Magdaléna, děti Hendrych 6 let, Václav 4 léta = 5.
2. Lidmila Buršová, vdova děti Václav 14 let Anna 12, Poxexina 6 let = 4.
3. Frant Březina, manž. Anna, děti Lidmila 15 Jiřík 8, Jan 5, Alžběta 1 rok = 6.
4. Daniel Novák, manž. Veronika, Saloména vým. = 3.
5. Jan Skeřík vdovec, děti Lidmila 13, Veruna 4, Anna 2 léta = 4.
6. Frant. Zerzán, manž. Alžběta, děti Lidmila 6 let Václav 4, Frant. 3, Jiřík 1 rok = 6.
7. Jiřík Tomšíček, manž. Rozina, děti Frant 13 let Jan 9 Anna 7 Daniel 5 Lidmila 2 léta = 7.
8. Matěj Zerzáněk, manž. Maryána, děti Lidmila 5 let Kateřina 3, Matěj 1 rok = 5.
9. Jiřík Tomšíček, manž. Anna, děti Eleonora 6 Terezie 3, Dorota 1 rok = 5.
10. Jan Kvapil, manž. Lidmila děti žádné = 2.

11. Martin Pacholátko, manž. Lidmila děti dospělé Kateřina Jan Anna = 5.
12. Jan Jukl, manž. Alžběta, děti Lidmila 6 let, Anna 2, Václav ½ leta = 5.
13. Veronika Veselíková vdova, děti Jan 6 let Jakub 3 = 3.
14. Anna Zerzánková vdova, děti Ludmila dospělá Anna 6 let = 3.
15. Daniel Tomšíček, manž. Maryána, děti nejsou = 2.
16. Jan Víšek manž. Kateřina = 2.
17. Jan Novák vdovec, děti Dorota 8 let Daniel 6 = 3.
18. Tomáš Zerzánek, manž. Alžběta, děti Maryána 8 let Lidmila 5 let = 4.
19. Václav Liphavský, manž. Anna, děti Jiřík 9 let Hendrych 6 let = 4.
20. Ondřej Zerzánek, manž. Maryána, děti Anna 12 let Veruna 10, Jan 8, Daniel 6 Lidmila 4 Alžběta 2 = 8.

Ve dvoře

1. Frant Kroulík šafář, manželka Margita, Děti dospělé Kateřina, Rozina = 4.
2. Jakub Kroulík, syn šafářů mlatec, manž. Maryána, Jiřík 1 rok = 3.

Počet všech obyvatel v Desné a Mladočově činí v roce 1746 291 duší ve dvoře 7 duší. Z toho jest 19 sedláků, 6 zahradníků a 6 chalupníků větších, 20 chalup. menších, a dvůr celkem 52 stavení.

Obyvatel na gruntech = 125, v chalupách větších = 35, v chalupách malých = 93, v zahradách = 31

Vojna sedmiletá

Od roku 1756-63 zuřila tak zvaná válka sedmiletá, která obvykle jmenuje se válka slezká. Dne 6 července přitáhl sám král Bedřich II s vojskem pruským a 7 července za ním ještě 1500 vojáků. Však hnedle za ním dalších 2000 prusů, kteří 11 července k Vys. Mýtu odtáhli. Táborem leželi od Nedošina k Cerekvici, a hlavní voj od Litrbach až k Desné. Ve všech vesnicích, ten čas pořád rabovali, obilí posekali a pošlapali, takže mnohemu hospodáři nic nezůstalo. Po odtáhnutí prusů, byli tu již opět táborem rakouští, vůdce jejich generál Leopold Daun přenocoval na faře v Sebranicích. Rakouské vojsko však k radosti nezměrné druhého dne odtáhlo. Historik Jelínek o tom vojsku nepřátelském i našem praví: Nepřítelé ti pošlapáním a skrmením osení, vydrancováním města Litomyšle, okolních vesnic, far kostelů v okolí Litomyšle, nesčíslnou škodu po sobě zůstavili. Z jiných a velmi význačných událostí, z nichž mnohé i vážné v hospodářský život zasáhly uvádím tyto.

Rozdělení a obdělání obec. pozemků

Roku 1765 místo staročeských korců byly zavedeny rakouské měřice. Patent ze dne 24 března 1770 jimž se nařizovalo, rozdělení a obdělání obecních pozemků.

Zrušení obecních pastvin

Zrušení pastvin a změření všech pozemků. Patentem tím bylo nařizováno, pastviny a široká draha obecní, na pole zkopati a zorati, a mezi usedlíky rozdělit. Dávalo se svolení domkářům a podruhům stavěti chalupy na obecních a panských pozemcích. Přirostlo tedy na Desné od roku 1770 přes 40 čísel. Roku 1770-2 byl soupis obyvatelstva a domácích zvířat.

Číslování

Téhož a následujícího roku, provedená číslování po domech, či jak se tehdy říkalo psali N^{no} po domech.

pokračování příště

Tři nejlepší podzimní bylinky u nás doma

Ani podzim se nám letos nevyhnul. Léto je nenávratně pryč a zima již pomalu, ale velmi jistě klepe na vrátka. Příroda rozehrála svoji barevnou symfonii, zahrada láká ke sklizni a my se ještě snažíme finišovat venkovní práce.

Ano, podzim svá kola neroztáčí o nic pomaleji než léto, avšak s přechodem ročních období může člověk pociťovat nedostatek energie. S omezeným množstvím slunečních paprsků se mohou objevit i chmury na duši. Podzimní únava a psychická rozladěnost zrcadlí rozpolcenou podzimní přírodu. Chladivé dny podzimu se odrážejí také v nachlazení a rýmě. Co s tím? Řešení se dá najít opět v přírodě.

Přestože se v tomto období příroda pomaloučku chystá na zimní spánek, i podzim má co nabídnout. Z podzimních bylinek vybírám tři, které nám doma pomáhají v podzimním období hrozícím chřipkami, nachlazením, ale také únavou a skleslostí. Půjde o bylinky – jitrocel, šípek a kozlík, které využíváme v podobě listů, plodů i kořene.

Jitrocelové listy

Jitrocel je nenápadnou bylinkou s pozoruhodnou léčivou silou. Jeho zelené listy se dají sbírat od jara až do podzimu. Protože vyniká svými schopnostmi odhlehovat, přijde vhod zejména na podzim. V období, kdy se nejjeden z nás potýká s respiračními potížemi.

Jitrocel kopinatý (i jeho příbuzný jitrocel větší) je protizánětlivou bylinkou, která je užitečná při všech druzích onemocnění dýchací soustavy. Ulevuje při zahlenění, kašli i astmatu. Čistí plíce, ale také žaludek a krev.

Bylinka je užitečná i zvenčí. Samotný název jitrocel je odvozený od schopnosti zacelovat rány. Zelené listy jitrocele stačí položit na ránu, ta se pak rychleji hojí. Výhodou jitrocele je také to, že je vždy při ruce, roste téměř všude.

Jitrocel najdeme zejména na polních a lučních cestách, nezřídka ho můžeme nasbírat i v příkopech. Jitrocel roste

po celém světě a je také vhodný téměř pro každého. Pomáhá i dětem, třeba v podobě jitrocelového sirupu na nachlazení.

Recept na jitrocelový sirup s medem:

Na asi 5 hrstí zelených listů jitrocele bude třeba 300 g medu a 300 g cukru.

Listy omyjeme a odšťavníme. Šťávu pak smícháme s medem, cukrem, trochou vody, a povaříme. Vaříme na mírném ohni do zhoustnutí. Horký sirup ihned naléváme do skleněných lahví. Uchováváme v chladu.

V případě zahlenění, onemocnění dýchacího ústrojí a dalších zdravotních potíží užíváme lžičku sirupu 3x denně. Na podzim sirup využijeme i k doslazení léčivého čaje, třeba šípkového.

Šípkové plody

Zářivě oranžové šípky představují tradiční plody podzimu, v pojetí starých Řeků jde dokonce o božské plody. Botanicky se jedná o plody (souplodí) růže šípkové. Šípky jsou od pradávna součástí lidového léčitelství. Působí jako prevence proti infekcím. Pomáhají při nachlazení, ale také onemocnění ledvin či cév. Jsou prospěšné pro hormonální nebo nervový systém. Šípky utužují zdraví, i to psychické. Posilují imunitu i nervy. I proto máme nějaké šípky vždy doma v zásobě. Obstat si šípky, právě v těchto podzimních dnech, není problém.

Šípková růže roste na mnoha mezích. Šípky můžeme trhat podél cest a na lesních lemech. Dozrávají právě nyní.

Nenáročný keř nese pichlavé trny, ale také léčivé šípky s vysokým podílem vitamínu C. Ve složení šípků nechybí ani provitamin A, některé vitamíny skupiny B a vitamín K.

Účinné látky šípky předávají v mnoha různých podobách, třeba jako šípkový sirup, marmeláda nebo víno. Asi tím nejoblíbenějším způsobem, jak využít prospěšné vlastnosti šípků, je šípkový čaj.

Recept na domácí šípkový čaj:

Šípkový čaj je užitečným pomocníkem v době nachlazení, ale také v době podzimní únavy. Uplatní se i jako pomocník pro pevné nervy.

Pro přípravu čaje se dají využít čerstvé či sušené šípky, bude potřeba asi hrst šípků na půl litru vody.

Čaj se připravuje buď povařením celých šípků, nebo šípků rozdrčených, například v hmoždíři. Pokud vaříme

celé sušené šípky, nejprve je necháme přes noc odstát ve vodě. Pokud šípky nejprve drtíme, stačí je nechat odstát cca půl hodiny. Po odležení ve vodě se šípky přivedou k varu, povaří se asi 2 minuty a následně nechají luhovat po dobu si 15 minut. Takto připravený čaj si ponechává maximum cenných látek z šípků.

U drcených šípků je velmi důležité čaj před podáváním scedit přes husté sítko, bavlněnou látku či papírový filtr. Plody šípků uvnitř totiž obsahují velmi jemná vlákna, která mohou dráždit sliznice. Těch se musíme zbavit.

Kozlíkový kořen

Zatímco šípková růže se pyšní atraktivními květy a léčivými plody, kozlík lékařský (*Valeriana officinalis*) svoji krásou oči nezaujme, a už vůbec ne svým léčivým kořenem. Jakkoli je svojí vůní lákavý pro kočky, pokud půjde o lidské bytosti, rozhodně neokouzlí ani čichové buňky.

Kozlík lékařský nese zvláštní vůni (až pach), který přitahuje kočky, našeho kocoura naprosto spolehlivě. Dle některých zdrojů je to proto, že připomíná pach kočičí moči. Jakkoli, umí zklidnit podrážděné nervy, nejenom nervy našeho kocoura, ale také nervy jeho páníčků. Kozlík uleví lidem při psychickém napětí, nervovém vyčerpání, nespavosti nebo bušení srdce psychického původu. Je prospěšný při žaludečních neurózách. Zmírňuje křeče. Přejde vhod i při menstruačních bolestech nebo potížích klimakteria.

Rostlina osídluje vlhčí místa, vlhké louky, bažinaté houštiny a lesy. Léčivé oddenky s kořeny (bez nadzemních částí) se sklízí od října do listopadu, nejlépe poslouží jako alkoholová tinktura. Ta se běžně nazývá jako kozlíkové, tzv. baldriánské nebo valeriánské kapky.

Recept na valeriánské kapky:

Kapky (alkoholovou tinkturu) vytvoříme z čerstvých, omytých, nadrobno nakrájených kousků kozlíkového kořene a potravinářského lihu, vodky nebo pálenky. Kořen kozlíku vložíme do skleněné láhve a zalijeme alkoholem tak, aby byly všechny části pod hladinou. Necháme luhovat alespoň 2 týdny, poté scedíme.

Dospělý člověk užívá 15 - 20 kapek 1 - 3x denně, poslední dávku nejlépe těsně před spaním.

Pozor, kozlík sice nemá, na rozdíl od antidepresiv a jiných léků, nežádoucí vedlejší účinky, ale je návykový. Neužívejte ho proto déle než 2 týdny a nepřekračujte doporučené dávkování. Kozlík určitě neužívejte v období těhotenství a kojení. A z vlastní zkušenosti ho doporučujeme chránit před kočkami.

převzato

Léto s mladými hasiči

Posledním závodem před letními prázdninami byla pohárová soutěž v Poličce, která se konala na konci června. V útocích to nebyla žádná sláva (mladší 9. a 15. místo, starší 8. místo). Ale naši závodníci se ukázali hlavně v jednotlivcích. Ve starších Kristýna Kršková obsadila 11. příčku, Katka Kusá vyhrála zlatou medaili. V mladších žácích bral Jindra Mičků 10. místo, Kuba Kvapil 7. místo a Jonáš Krška zvítězil v kategorii mladších žáků. V mladších dívkách se umístila Nikča Mičková na 15. místě, zlatou medaili získala Terka Faltysová. Všechny kategorie, v nichž závodili mladí desetižáci, dokázali vyhrát a to si zaslouží velké uznání.

Během léta jsme si s hasičskými dětmi a mládeží užili nejen krásné počasí, ale také letní pobyt. Ten letošní se konal od 14. do 18. 7. v našem oblíbeném areálu v Borovnici. Děti, ale hlavně vedoucí, se proměnili v mafiánské bose, kteří potřebují nové členy do svých řad. Na děti opět čekala řada zábavných her a soutěží, ve kterých vyhrávaly mafiánské peníze. Ty pak mohli každý večer utratit v kasínu jako správní mafiáni. Poslední den si pak za získané peníze mohli všichni nakoupit pěkné odměny.

V neděli 26. srpna se mladší i starší žáci zúčastnili závodů v Dolní Dobrouči. Mladší žáci obsadili 9. místo, starší skončili úplně poslední po dvou neplatných pokusech na útocích. Hned o týden později se účastnili starší žáci závodů v Zderazi, kde se umístili na 13. místě.

Velkou radost nám zde udělala Káťa Kusá, která vyhrála v jednotlivcích s časem 13,26 s. Káťa pilně a pravidelně objíždí různé závody v běhu na 60 m a 100 m s překážkami, kde se umísťuje na předních pozicích.

Nyní probíhá příprava na podzimní kolo hry Plamen, které se koná 20. 10. v Janově.

Věra Rosypalová

Pohárová soutěž na Desné

V sobotu 18. 8. se do naší obce sjelo mnoho týmů mužů, žen a veteránů nejen ze svitavského okresu. Opět po roce se u nás pořádala soutěž v požárních útocích „O pohár obce Desná“, která je součástí seriálu 11 soutěží okresní ligy Svitavska.

Soutěže se zúčastnilo 29 týmů mužů, 14 týmů žen a 4 týmy veteránů. Domácí týmy byly zastoupeny dvakrát v kategorii mužů, dvakrát v kategorii žen a jednou v kategorii veteránů. Zasoutěžit a zafandit přijeli i naši přátelé z Desné v Jizerských horách. Co se týče výkonů, tak nejlépe dopadl náš tým žen vítězstvím ve své kategorii, tým B nedokončil. Tým veteránů na druhém místě. Týmy mužů na desátém a patnáctém místě. Po základním kole následovalo vyřazovací finále v paralelních útocích „Desenský duel“, do kterého naše týmy jak v kategorii žen, tak i mužů promluvily, nicméně nevítežily.

Během horkého letního dne navštívilo desenský areál i mnoho diváků, stánky s občerstvením byly bohatě zásobeny a pokryly poptávku po celou dobu akce, což na jiných soutěžích nemusí být samozřejmostí. I příští rok budeme usilovat, aby naše soutěž byla jednou z nejlépe připravených a organizačně zvládnutých soutěží.

Martin Lipavský

